

เทศน์เช้า วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

มันเป็นทางโลก ทางโลกทางวิชาการ เห็นใหม่ ต้องเป็นอย่างนั้น ต้องเรียบร้อย ต้องถูกต้อง ถ้าต้องถูกต้องมันก็เป็นปริยัติหมด มันก็เป็นปริยัติไง การศึกษาการจำมาไม่ใช่ของจริง ส่วนที่จำมา จำมาต้องพูดอย่างนั้น ต้องถูกต้องตามอย่างนั้น มันเป็นสัญญาทั้งหมด มันเป็นทางวิชาการ เป็นสัญญา เป็นทฤษฎี แล้วทฤษฎีต้องถูกอย่างนั้นตลอดไป นี่ไงทฤษฎีมันถึงให้โทษ ให้โทษกับผู้ประพฤติปฏิบัติ ว่ามันต้องเป็นอย่างนั้นๆ เอากรอบมาครอบตัวเองไว้ แล้วตัวเองจะผิดจากนี้ไปไม่ได้

ถ้าผิดจากนี้ไปไม่ได้ ธรรมนี้ว่าปรมาตถธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไข้! ปรมาตถธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่มันวิธีการมหาศาลเลย คุณสิ เราชื่อต่างๆ ชื่อเทคโนโลยีมาอะไรมา เราต้องทำอย่างนั้นตลอดไปไหม บางทีมันขัดข้อง มันเหตุการณ์เฉพาะหน้า เราแก้ไขอย่างไร เราต้องแก้ของเราไปให้ได้

นี่ก็เหมือนกัน การประพฤติปฏิบัติมันมีทางของมันไป ถ้ามีทางของมันไป มันก็เป็นของมันไปได้ ถ้าเราจะยึดตายตัวอย่างนั้น ตายตัวอย่างนั้นมันก็เป็นกรอบหมด แล้วเป็นกรอบเห็นใหม่ แล้วก็ว่าต้องถูกต้องๆ ถูกต้องของใคร

คุณสิ คุณมีอากาศสิ ของเรานี้ ๓ ฤดูกาล พวกที่มีเมืองหนาว เวลาหนาวๆ เขาเจอแดดเขาดีใจมากเลย เราอยู่เมืองร้อน เราอยากจะมีแต่ความร่มเย็น เราเจอแดดเราเบื่อกันมากเลย แต่เมืองหนาวเขาเจอแดดนี้เขาดีใจมากนะ นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อเหตุการณ์เฉพาะหน้าแต่ละฤดูกาลมันก็ไม่เหมือนกัน สิ่งต่างๆ ไม่เหมือนกัน ความเป็นไปของจิตมันก็ไม่เหมือนกัน

สิ่งที่ไม่เหมือนกัน คุณที่ตรงจริตตรงนิสัยไหม คุณพระสิ พระเวลาไปหาครูบาอาจารย์ให้ข้อนิสัย แต่ก่อนขอนิสัยให้อยู่กันถึงล่วงราตรีที่ ๗ ถ้าราตรีที่ ๗ อรุณขึ้นถือว่าเป็นอาบัติปาจิตตีย์ แต่

๗ วันนี้ให้อยู่กันก่อนเพราะอะไร? เพราะบางที่ท่านถูกต้องก็ได้ ท่านผิดพลาดก็ได้ แต่ถ้าถูกต้องขึ้นมา แต่ถ้าไม่ตรงจิตนิสัยของเรา เราก็หาครูอาจารย์ให้ถูกต้องกับเรา เห็นไหม ไม่ได้บังคับนะ ไปหาครูอาจารย์ต้องขอนิสัย ก่อนขอนิสัยให้รอดูก่อน รอคอยเห็นจะตรงกันไหม ความรู้สึกจะเข้ากันได้ไหม ให้รอดู ๗ วัน ภาตริที่ ๗ ขึ้น อรุณขึ้นวันที่ ๗ ถ้ายังไม่ได้ขอนิสัย ยังฝืนอยู่ เป็นอปฏิบัติปาจิตตีย์นะ

การขอนิสัยต่างๆ ท่านจะเปิดกว้างมาก สิ่งที่เปิดกว้าง ไม่ใช่มีไม้บรรทัดอันเดียวที่จะไปวัดคนอื่นหรือ ไม้บรรทัดของเรานี้ถูกต้องไหม ถ้าไม้บรรทัดถูกต้องของเรา เราต้องแก้กิเลสเราได้แล้ว เราต้องรู้ทะเลอุปฐาไปหมดแล้ว นี่เราก็ไม่รู้อะไรเลย เทียวแต่จะว่า นี่มันไปเอาทฤษฎีมา ทฤษฎีมากอมพิวเตอร์มันดีกว่าเราอีก กล้องวงจรปิดมันดีกว่าเราอีก มันเห็นหมด แต่มันได้ประโยชน์อะไร มันจับข้อมูลไว้แล้วมันได้ประโยชน์อะไร มันไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย เพราะอะไร? เพราะมันไม่ได้เอาข้อมูลนั้นมาใช้ มันเป็นเครื่องเทคโนโลยีให้มนุษย์ใช้

นี่ก็เหมือนกัน ทฤษฎีนี้ให้เราแก้ปัญหาได้ใช้ พอมีปัญหาใช้ แล้วเวลาสื่อสารกัน ความผิดพลาด เห็นไหม เวลาผู้ใหญ่เดินมา มันยังหกล้มได้เลย ใครไม่อยากจะหกล้มมั่ง ไม่มีใครต้องการจะหกล้มหรือ แต่มันก็หกล้ม เห็นไหม ขับรถไปบนถนน ไม่ต้องการอุบัติเหตุ ทำไมชนกันตายล่ะ คนตายนี่มหาศาล เราไม่ต้องการอุบัติเหตุ ทำไมคนอื่นมาชนเราล่ะ มันก็มีเวรมีกรรมของแต่ละบุคคล

บุคคลเห็นไหม เมื่อกรรมมันให้ผลมาแล้ว ผลกรรมนั้นก็ให้ผลมาเอง สิ่งที่ให้ผลมาเองแล้วสิ่งนี้เป็นบุญเป็นกรรมของแต่ละบุคคล มันเป็นกรรมของเขา ถ้าเป็นกรรมของเขานี้ เราจะไปฝืนกรรมของใครได้ล่ะ กรรมของแต่ละบุคคลมันไม่เหมือนกัน เห็นไหม แต่ขอให้มีเจตนาดี ถ้าเจตนาดี ครูบาอาจารย์ท่านพูดเลย ถ้าผิดพลาดด้วยไม่มีเจตนาดีให้อภัยกันได้ แต่ถ้าเจตนาทำผิดไปล่ออกๆ ไล่ล่ออกเลย เพราะมันเจตนา มันอยากจะทำผิด มันจงใจ เห็นไหม คนจัญไร

ถ้าคนจัญไรมันชอบจับผิดคน ถ้าคนดีมันจะแก้ไขของมัน มันเป็นประโยชน์ของมันไปมันเรื่องของกิเลสนะ ถ้ากิเลสในหัวใจเรา ไม่เอาสิ่งนี้มาคะคานกัน มันไม่เป็นประเด็นขึ้นมาเลย มันจะเอาเป็นประเด็นขึ้นมาเพื่ออะไร? เพื่อจะเอาชนะคะคานกัน เอาชนะคะคานมันได้อะไรล่ะ

เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เสียสละ ให้เสียสละกัน ให้เมตตากัน ให้เผื่อแผ่กัน ให้จุนเจือกัน ให้แก้ไขกัน ไม่ใช่เอามาชนะคะคานกัน การชนะคะคานมันเรื่องของ

กิเลสเห็นใหม่ ต้องการมีอำนาจเหนือคนอื่น มีอำนาจ อำนาจมันมีประโยชน์อะไรขึ้นมา อำนาจทำให้คนเสียนะ อำนาจทำให้คนเสีย

แล้วถ้าอำนาจโดยธรรมล่ะ ไม่ต้องมีสิ่งใดๆ เลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ โคนต้นโพธิ์องค์เดียวนะ เทศน์ครั้งแรกกับปัญจวัคคีย์ท่านนั้น เทศน์มุนษัณนี้ ๕ คน แต่เทวดา อินทร์ พรหม ส่งข่าวขึ้นไปเป็นชั้นๆ ขึ้นไปตลอดขึ้นไป เห็นใหม่ เทวดา อินทร์ พรหม ธรรมจักร มันเกิดแล้ว จักรนี้เคลื่อนอีกไม่ได้เลย มนุษย์มันตาบอด เทศน์ให้มนุษย์นะ ปัญจวัคคีย์แค่ ๕ คนเอง แต่เทวดาส่งข่าวขึ้นไปนี่ไม่มีที่สิ้นสุดเลย เห็นใหม่

นี่ก็เหมือนกัน ในสภาวะธรรมเราเป็นมนุษย์ เรามีกรอบของเรา มิแค่นี้ไม่รู้อะไรหรอก แม้แต่สวรรค์ยังเดาเลย แต่ธรรมะมันทะลุไปหมดเลย วัฏจักรมันผ่านได้หมด มันผ่านด้วยวิธีการอะไรล่ะ ถ้ามันผ่านวิธีการอะไร ก็เอามาสอนกัน แต่ความรู้เรามันห่างอึ้ง แม้แต่สวรรค์ก็ยังค้นเดา แม้แต่เมืองมนุษย์ยังไม่เข้าใจอะไรเลย โลกเรานี่เราขึ้นอยู่กับเรายังไม่รู้ได้โลกมีอะไรเลย แล้วเวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราจะไปกะไปคาน เอาอะไรไปคาน แม้แต่ทุกอย่างมันเป็นความค้นเดาหมดแล้ว

สิ่งที่เป็นทฤษฎีก็เป็นทฤษฎี ทฤษฎีถูกของพระพุทธเจ้า ถูกของเราหรือเปล่านั้น แม้แต่ทฤษฎีจำมายังไม่รู้วิธีการใช้เลย ถ้ามีดซื้อมานี่ใช้ไม่เป็น ให้ทำอะไรทำไม่เป็นทั้งนั้น ของมันดีมากแต่ใช้อะไรไม่เป็น แต่อวดรู้ อวดรู้มาก รู้ไปหมด แต่ใช้อะไรไม่เป็นเลย ทำอะไรก็ไม่ถูก

แต่ถ้ามันเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คุณิ เวลาธรรมจักรมันเกิด เวลา มันเกิด จักรมันเกิดขึ้นมาในหัวใจ มันหมุนไป มันหมุนไปอย่างไร วิธีการเป็นอย่างไร เวลามันหมุนไป เวลาครูบาอาจารย์ เห็นใหม่ เวลา ธรรมสากัจฉา เอตมมมงคลมุตตม ถ้าพูดถึงมีการโต้แย้งกัน ต้องมีคนหนึ่งผัดแน่นอน ถ้าผัดเห็นใหม่ ธรรมสากัจฉานี้ เหตุผลของใครเหนือกว่า ถ้าเหตุผลเหนือกว่า ถ้าเรายังไม่ลงใจก็ต้องซักไซ้จนกว่าเราจะลงใจ ถ้าลงใจเมื่อไรแล้วถึงได้มีการแก้ไข ถ้ายังไม่ลงใจ เห็นใหม่ มันยังมีคาอยู่ในใจ ลงไม่ได้

ถ้าหัวใจมันลงไม่ได้ มันก็ต้องหาเหตุผลไปก่อน ถ้าหาเหตุผลไปก่อน เห็นใหม่ไม่ให้เน้นซ้ำใจ เวลาครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติ อย่างน้อยเน้นซ้ำ เน้นซ้ำก็เราต้องทดสอบ ต้องตรวจสอบ ต้องทฤษฎี ต้องมาแยกมาเยาะ จะลงใจไม่ลงใจนะ อันนี้เป็นกิเลสในหัวใจ มารนี่มันชนะเอาชนะเขา ว่าเราแน่เราเก่ง เราแน่เราเก่งแต่ทำไม่ลง ทำไม่ไม่เข้าใจ

แต่ถ้าครูบาอาจารย์นะท่านผ่านมันไปแล้ว วิธีการที่จะชักนำใจ จิตใจที่สูงกว่าพยายามจะดึงให้สูงขึ้นไป ดึงให้สูงขึ้นไป แต่เรามีแต่มารเห็นใหม่ มีแต่ความสงสัย มีแต่ความยึดมั่น มันกิเลสทั้งนั้น แต่กิเลสทั้งนั้น แต่ถ้ามันกำลังศึกษาอยู่ เพราะกิเลสมันเกิดมากับเราอยู่แล้ว ในเมื่อคนเกิดมามีวิชาในหัวใจ คนเกิดมากิเลสมันพาเราเกิดอยู่แล้ว

ถ้ากิเลสพาเราเกิดขึ้นมานี้ มันก็ยึดมั่นถือมั่นของมันตลอดไป ธรรมชาติของมันเป็นอย่างนั้น ธรรมชาติของกิเลสนะ นี่สภาวะธรรมๆ กิเลสก็เป็นธรรม ในสภาวะธรรมกิเลสก็เรื่องธรรมดา เกิดดับเหมือนกัน อนิจจัง กิเลสก็อนิจจัง อนัตตา กิเลสก็อนัตตา กิเลสมันอยู่กับเราตลอดไปที่ไหนล่ะ กิเลสมันก็เกิดดับๆ อยู่ที่นี่ ถ้าเป็นสภาวะธรรม กิเลสก็เป็นธรรมเหมือนกัน เห็นไหม นี่สภาวะธรรมๆ

แต่ถ้าเวลาปฏิบัติขึ้นมา ธรรมที่มันเกิดขึ้นมาจากเรา ธรรมที่เป็นอาวุธของเราเนี่ย มันเกิดขึ้นมาอย่างไร ธรรมอาวุธมันเกิดขึ้นมา มันชำระ นี่สมบัติธรรมชาติ เห็นไหม สาธารณะประโยชน์ รถ ถนนหนทางเป็นสาธารณะประโยชน์ สาธารณะประโยชน์เพื่อใคร ก็เพื่อสาธารณะประโยชน์แล้วเราก็ใช้สาธารณะประโยชน์นั้น แล้วมันเป็นของเราหรือเปล่า แต่ถ้าเราสร้างของเราขึ้นมา เป็นของเราส่วนบุคคล เป็นส่วนที่เราสร้างของเราขึ้นมา แต่เราให้ประชาชนร่วมใช้ เราให้ทุกคนเป็นคนร่วมใช้ขึ้นมา มันก็เป็นสาธารณะประโยชน์เหมือนกัน สาธารณะประโยชน์ของเรา เป็นของๆ เรา

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งนี้เป็นของเรา ใครเป็นคนทำขึ้นมา เราทำของเราขึ้นมา ใจก็เหมือนกัน ถ้ามันมีมรรคญาณเกิดขึ้นมาจากหัวใจขึ้นมา มันทำของมันขึ้นมาได้ นี่ชมพูสะกัจจา เอตมมมงคลมุตตม เขาก็ได้มาได้แย้งกัน ไม่ใช่เอาทฤษฎีมาได้แย้งกันหรอก เพราะทฤษฎีมันโต้แย้งกัน เวลาเกิดขึ้นมา เวลาเราถามปัญหาขึ้นไป ตอบไม่ได้หรอก เพราะอะไร? เพราะคนพูดก็ไม่รู้ ไม่มีใครรู้หรอก เพราะอะไร? เพราะเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นสัญญาใจ มันเป็นทฤษฎี มันเป็นปริยัติ มันเป็นการจดจำมา

แต่ถ้าเป็นความจริงนะ ให้ถามมาสิ ถามมา เพราะเราทำมากับมือ ถนนหนทางนี่เราเป็นคนบดอัดเอง เราเป็นคนถมเอง เราเป็นคนเอาดินมาถมเอง เราเอาหินมาลงเอง เราทำของเราเอง หินเท่าไร มีเท่าไร เราทำงานเริ่มต้นตั้งแต่เมื่อไหร่ เสร็จเมื่อไหร่ มันต้องรู้หมด เรารู้หมดมันก็อธิบายได้ ตรวจสอบได้

แต่ถ้าเราไม่เป็นของเรา เห็นใหม่ เวลาใจมันไม่ลง มันก็ว่ากันไป เพราะถนน คูสิ เราผ่านมา ถนนมันมีทั่วโลก ที่ไหนก็มีถนนเหมือนกัน ทำอย่างไรเราก็ไม่รู้ ถนนที่มันทำยากทำง่าย ถนนในที่ลุ่ม ถนนในที่ดอน ถนนบนภูเขา ดินแข็ง ดินอ่อน เราไม่รู้เรื่องหรอก แต่เราใช้ถนนตลอดเลย เราไปมาทั่ว เราเห็นหมดเลย เรารู้หมดเลย ถนนเราก็ใช้มาหมดแล้ว แต่ให้เข้าใจเรื่องขั้นตอนของการทำ ไม่รู้เรื่องเลย ไม่รู้เรื่อง เห็นใหม่

นี่สัญญา เราผ่านไปบนสมบัติของคนอื่น เราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราผ่านกรรมมาของครูบาอาจารย์ที่ท่านค้นคว้าของท่านมา เป็นสมบัติของท่าน แล้วเราไม่รู้อะไรเลย เราจะเอาอะไรไปได้แย้งท่าน แต่โต้แย้งไปก็โต้แย้งด้วยทฤษฎีมานะเท่านั้น มารเป็นอย่างนั้น แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเรามีธรรมในหัวใจ เห็นใหม่ อ่อนนุ่มถ่อมตน นี่มันลงใจ

คูสิ ครูบาอาจารย์ท่านบอกว่า “กราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยหัวใจ” กราบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ด้วยหัวใจ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้ธรรมอย่างนี้มาได้อย่างไร ธรรมอย่างนี้มีอยู่โดยดั้งเดิม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าค้นคว้าขึ้นมา มันเห็นซึ่งบุญซึ่งคุณอันนี้ไง บุญคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกข์ยากมา เป็นพระโพธิสัตว์ สละมาตลอด พระโพธิญาณต้องมีจิตละเอียดอ่อน จิตที่มีกำลังมากจะไปค้นคว้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้านี้ไปรื้อค้นมาเอง สวาก สวากะได้ยินได้ฟังมา ขนาดได้ยินได้ฟังมาเวลาประพฤติปฏิบัติไป ที่ว่ามันลึกซึ่งๆ

คนที่ประพฤติปฏิบัติไปแล้วนะ เห็นมรรคญาณ เห็นสิ่งต่างๆ ที่ละเอียดเข้าไป มันท้อ มันอ่อนนอกอ่อนใจเหมือนกัน เพราะมันลึกกลับ คนคาดหมายขนาดไหนก็แล้วแต่นะ ครูบาอาจารย์ของเรา ฟังหลวงปู่่มันมา หรือทุกคน นิพพานอยู่แค่เอื้อมๆ มันก็มีความรู้ มันก็พยายามจะค้นคว้ากันอยู่ แต่ขณะที่ประพฤติปฏิบัติไปแล้วนี้ ขนาดหลวงปู่่มันท่านเป็นคนค้นคว้ามาเอง เห็นใหม่ ท่านเป็นคนทุกข์ยากมาเอง สลบถึง ๓ หน หลวงปู่่มันก็สลบ ๓ หนเหมือนกัน แล้วค้นคว้ามาด้วยบุญญาธิการของท่าน

แล้วครูบาอาจารย์ศึกษากับหลวงปู่่มันมานี้ ฟังหลวงปู่่มันเทศน์อยู่ทุกวัน มันก็ โอ้โห! ลึกกลับ ก็คาดการณ์ว่าต้องลึกไปขนาดนั้นนะ แต่เวลาทำเข้าไปแล้วมันเหนือคาดหมาย เหนือทุกอย่าง จนท้อออกท้อใจทั้งนั้น แต่! แต่ก็เก็บไว้ในหัวใจ เพราะอะไร? เพราะพูดออกไป คนมันก็หาว่า

อวดกัน เวลาพูดความจริง พูดความดีนี้ไม่ได้ อวดกัน ไม่มีหรอก โลกนี้ไม่มี เราผู้มาทฤษฎีเป็น
อย่างนี้ อย่ามาโม้ อย่ามาอวด คุณนี้เก่งมาก มารครอบหัวกูอยู่นี้ กูเก่งกว่ามึงอีก ไม่ยอมรับอะไรเลย

แล้วครูบาอาจารย์ที่ท่านรู้ของท่าน ท่านอ่อนน้อมถ่อมตน เพราะหัวใจท่านเป็นธรรม อะไร
ที่เป็นประโยชน์ก็พูดออกไป สิ่งไหนเป็นประโยชน์ก็ชักนำกัน สิ่งใดไม่เป็นประโยชน์ก็เก็บไว้ใน
หัวใจ เพราะมันเป็นไปไม่ได้หรอก มันรู้ไม่ได้ ถ้ารู้ได้ละ ๘ ประโยค ๑๐ ประโยคมันเป็นพระ
อรหันต์กันหมดแล้ว การศึกษามากคนแต่บาลีได้ทั้งหมด ธรรมะพระพุทธเจ้านี้แต่งขนาดไหนมัน
ก็แต่งได้ แล้วมันสำเร็จได้ไหม มันรู้ธรรมะใหม่ ไม่มีใครรู้หรอก มันเป็นทฤษฎี มันเป็นใช้ถนนใจ
ใช้สาธารณะประโยชน์ของโลกเขา มันใช้อย่างนั้น มันไม่รู้เรื่องหรอก มันทำไม่เป็นหรอก แต่มัน
ก็ใช้ของเขา เพราะว่าเพราะโลกเขาทำกันอย่างนั้น

นี่เหมือนกัน ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เหมือนกัน มันละเอียดขนาดนั้น
นะ คุณสิ สุภัทธอวดเป็นนักปราชญ์ ถือตัวถือนอนมากกว่าเป็นผู้รู้มาก ไม่ยอมไปหาใครเลย เวลาองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน เห็นไหม ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เพราะว่าวันนี้วันสุดท้ายแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน ถ้าเราไม่ไปถาม เรา
จะเสียโอกาสมาก ทั้งๆ ที่ถือนอนเป็นนักปราชญ์นะ “ในลัทธิศาสนาต่างๆ ก็ว่าสิ่งนั้นยอดเยี่ยม
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าอย่างไร”

“อย่าให้พูดมากไปเลย คนกำลังจะตาย” เห็นไหม จะตายในคืนนี้ ยังเทศน์สอนอีกนะ “เธอ
อย่าถามให้มากไปเลย ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล”

ถนนที่เขาทำกันเป็นสาธารณะประโยชน์ เป็นสิ่งที่เป็นบุญเป็นกรรมสร้างมา แต่ถ้าเราจะรู้
จริงของเรา โดยแก้กิเลสของเราจริงๆ เราต้องเป็นผู้รู้หรือค้นตากองกันขึ้นมาเอง เห็นไหม “ศาสนา
ไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล ไม่มีรอยเท้าในอากาศ อย่าถามให้มากไปเลย” ให้พระอานนท์
เอาไปบวช แล้วไปภาวนา ย้อนกลับเข้ามาคืนนั้นเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา เห็นไหม เป็นพระอรหันต์
ขึ้นมาเพราะอะไร? เพราะฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าไม่ได้ฟังธรรมขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ มันทฤษฎีมานะไง ทดสอบตรวจสอบนี่เก่งมาก มารมันครอบงำใน
หัวใจ

คนที่มารครอบงำในหัวใจมันจะมีความมูมานะ มันจะเหยียบหัวคนไป มันจะอวดดีอวด
เด่นไปตลอด ทฤษฎีมานะว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอายุน้อยกว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัม

พุทธเจ้าจะรู้ไม่ได้เท่าเรา เราเป็นพราหมณ์ เราเป็นไตรเวทท่องได้หมดเลย รู้ทฤษฎี รู้ลักษณะ รู้พุทธลักษณะ รู้ทุกอย่าง รู้ทุกอย่างเลย แต่รู้ด้วยปาก รู้ด้วยนกแก้วนกขุนทอง

แต่ถ้าการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันรู้มาจากใจ ถ้ารู้มาจากใจเพราะกิเลสมันอยู่ที่ใจ สิ่งนี้อยู่ที่ใจมันก็เข้าไปชำระกันที่ใจ มรรคอย่างนี้เกิดขึ้นมาในใจของสุกัททะ ถิ่นนั้นสุกัททะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเห็นใหม่ ความที่สุกัททะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา กับความที่สุกัททะแบกทฤษฎี แบกความรู้ท่วมหัว ว่าเรารู้ไปหมด เราเป็นคนที่มีความฉลาด เราเป็นนักปราชญ์ เราเป็นยอดคน ยอดคน...แต่แงง ยอดคนนะสงสัยไปหมดเลย ยอดคนเอาตัวเองไม่รอด เห็นใหม่ จะมาฝี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคนเดียว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชักนำกลับเข้ามาในมรรคญาณ ในหัวใจ “ในศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล”

พอเข้ามามรรคถูกต้อง มรรคในหัวใจ ได้ชำระกิเลสออกไปสุกัททะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา นี่ประโยชน์ในศาสนา ประโยชน์ที่มาจากข้างใน ไอ้สัญญาความจำหมายรู้ ไอ้อย่างนี้ใครๆ มันก็ทำได้ทั้งนั้น

คูลี คูอย่างสนามบิน เห็นใหม่ เวลาเครื่องทดสอบที่ว่าเรื่องอาวุธต่างๆ เขาดีกว่าเราอีก เขาจับผิดได้หมด ผ่านมันร้องเลย มีเหล็กมีอาวุธผ่านเข้าไปมันร้องแล้ว แล้วมันได้อะไรขึ้นมา มันเป็นอะไรขึ้นมา คนใช้มันเป็นประโยชน์ใช่ไหม นี่มันจะมาตรวจสอบกัน จะมาเช็กกันนะไร้ประโยชน์ไร้ประโยชน์เลย กิเลสในหัวใจทำไมไม่ดู ทำไมในความเห็นของเราทำไมไม่ประพฤติปฏิบัติ กิเลสในหัวใจทำไมไม่แก้ไขมัน

ถ้าแก้ไขกิเลสอันนี้ได้ มันก็เป็นประโยชน์กับอันนี้ไง ถ้าอันนี้แก้ไขได้ มันถึงเป็นสมบัติของเรา อันนี้เป็นสมบัติของคนอื่นนะ เราจะไปตรวจสอบขนาดไหน ไร้ประโยชน์มาก ไร้ประโยชน์มาก เพราะสิ่งนี้เป็น การส่งออก สิ่งส่งออกนี่ไร้ประโยชน์เลย แต่เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ ทวนกระแสๆ ทวนมาเพื่อเรานะ เพื่อเราๆ แล้วจะเป็นสมบัติของเราเอง